

Latweeschu Uuwises.

Ur augstas Geweschanas = Summissiones sinu un notwehleschanu.

Nr. 21. Zettortdeenâ tanni 25tâ Mai 1822.

No Widsemmes.

Weena krittiga firds, kas ne grtbb lai winnas wahrdi isfalka un isflawe, Krimuldes Mahzitajam trihs tuhlfstoschus Rubbulus Papihru naudas (gandrihs 800 Sudraba Rubbulus) dewusi, lai Krimuldes draudsei par labbu to naudu walko. Kirspehles Kungi us Mahzitaja padobmu spreeduschi, lai no schihs naudas Kirspehles skohli eezelt un ehrgelneeku preeksch Basnizas turra. Tas skohlas un ehrgelneeka nams, pehz teem jaumeem Widsemmes semneekem dohteem liffumeem, no Kungeem un laudim kohpâ teef usbuhwehrs, un Kungi arri us sewin nehmschi, no ikktra semmes arfla I Rubbuli Papihru naudas pehz skohlneistera un ehrgelneeka usturru ikgaddâ peemakfart. — Kas swehti fahkâhs, arri par swehtibu isdohfees! —

No Guddu semmes (ko arri Ukrehni fauz), tanni 10tâ Merz.

Muhfu Ukrehnes semme, kas kâ warren audseliga semme par wissu pasauli isflaweta irr, taggad jaw ohtrâ gaddâ leelu truhkumu un baddu reds. — Gan drihs itt wissi Kungi muhfu semmes nu jaw ohtrâ pawassarâ farweem laudim fehklas dohd. Dauds zilweki no masajas fahrtas ne warr tihru maifi ehst, bet ja-leef pee rudju milteem kannepu fehklas, rahzinu, ir pellu. Seemas pee muins ne mas ne bij, sneegs jaw us seemas swehtkeem nojahje un nypes jaw fahf pahrluhst.

No Daugawas.

Lai 20tâ April deenâ, ittin kâ peekuffusi no tahla zetta staigaschanas, aismigge us muhsehigu duffu, glunchi bes fahdas gullas un bes fahpehm, Lode, wezza eebuhwete

Uhermanna mahjâs, kas leelai Daugawas Muischai peederr, ko arri Lundes = ir Plettenberga = Muischu fauz. Ja mas, tad winnas wezzums isnesâ lihds 107 gaddeem. Zo patti isteize ka 20 gaddus meitahm, un 40 gaddus laulibâ dsihwojufi; atraitne tif ilgu laiku bijufi, ka ne spehje wairs to atminneht un gaddus falkaitiht, bet no taisnahm sihmehm an ne willamahm leezibahm, to paschu it weegli us 47 gaddeem warr list, ka sinn ir wairak. Rahdi mehneschi preeksch mirschanas wezzai Eddei jo deenas azzu gaischums subde, bet dsirdeht brangi dsirdeja lihds gallu. No 8 behrneem tiffai weena patti meita wehl dsihwo; pee tahs mahte mitte; kas ne fluâ nabbagds gahjufi, kâ daschdeen wezzi darra. Wezzeem laikeem schè bij masa Basniza wiszaur no ohsoleem taifita; apkahrt to paschu irr ta jauka Basniza, kas taggad stahw, rinki buhweta tappufi, bet tas jaw tif ilgi, ka to ne weens wairs ne atgahdajabs no wisseem kas taggad tē dsihwo. Tomehr isteize wezza Eddina, itt flaidri stahstidama: ka schi jaw prahwa meita un ihsti darba-zilweks buhdama, effoti palihdjejufi, to wezzu ohsola Basnizu noplehst, kas pa gabbaleem no jauna Deewa-namma neschus isnesta tappufi. — Tē warr saprast fahds wezzums! — Muhfu dsihwibas laiks stahw 70 gaddus, jeb ja kas lohti stiprs 80 gaddus; tã lassam Dahwida gotâ dseesinâ Iotâ weetinâ. Bet raugi mihlais lassitais, ir muhfu deenâs gaddahs wehl zilweki kam ar fawu leelu wezzumu Deewa spehku un schehlastibu buhs pagohdinahst; un kas kâ pamahzitaji un dsihwi skubbinataji jaunai pasauli dohti: Lai Deewu bihstahs un gohdigi dsihwo. —

Schulz,
Lundes un Birsgalles Mahzitais.

No Grauduppes (Kulbigas aprinkf),
tanni 7ta Mai.

Miſwaffar pee mums leela nelaine paſchâ Muſſchas klatumâ notiffuſi, jo weens behr-
ninfch triju gaddu wezſ f. degge gaischâ deenâ.
Mahte pee ballinaſchanas darbeem ſtrahda-
dama, farou mihlu meiteni, labbi eetihtu butkâ
bij apguldejufi ſalmôs, preeſch butkas ugguns
bij eekurrechts ſiltuma un wahrifchanas labbad;
us reiſi ta butka ſahke degt un pirmſ mahte
apſkattijahs un zitti laudis paligâ oisſtkehje tas
ſaldais behrninfch jaw bij ſadedſis. Lai Deewſ
eepreezina to ſaplehtu mahtes ſirdi un lai zitti
no ſchihſ nelaines mahjahs, nekad ugguni
klatumâ, woi pee butkas, woi pee zittas ehkas
laukâ eededſinaht, wehifch ahtri greeſchahs un
ugguns dſirkſteles farou zelku neſtundâ eet, fur
ne weens ne buhtu dohmajis.

No Leſtenes (Tuffumes aprinkf), tanni
12ta Mai.

Waffar rihta agrumâ muſſu Muſſchas
eefala-nams nodegge. To ugguni ne warreja
lehti apdſehſt tadehl, ka wiſſi laudis, pehz tahs
ſwehtas Debbesbrauffchanas deenas us mah-
jahm bij atlaiſii. Deewa ſpehziga rohka muſſu
Muſſchu un tahs zittas klatubhdamas ehkas
paſargajufi, tâ ka tiffai ta eefala-namma
junts un greeſti ſadegge, un ne kahda zitta
ſtahde naw notiffuſi. Tit dauds kâ taggad
ſinna, ugguns no kraſſna zehlees, kas iſchee-
kuru ſchahweſchanas labbad tappe kurrinata.

Eekſch wahzu Awiſehm laffa, kad Londonê,
Englenderu ſemmes wirſ-pilſſatâ, iſgahjuſchâ
ſeemâ itt ne kahdu leddu warrejufchi pagrabbôs
ſakraht, un weenam kohpmanam aiſpehrna
gadda leddus pagrabbâ atlizzees; taggad ſchim
par ſcho leddus atliſſumu peezihtſtoſchi Dahl-
deri jaw effoht ſohliti, bet ne dohdoht. — Jeb-
ſchu nu mums ſcho gadd gan paſcheem maſa
manta eekſch leddu bijufi, tatschu pee mums
lehtaku leddus tirgu buhtu atraddihſ.

No Londones arri rakſta, ka pee zilweku
muſſcha tahda wehtraina gadda naw redſehſt
kâ ſcho gadd; jo tas tappis aprehſinahrts, f. d
eekſch wiſſahm Ciropas juhregm kaydi diwi-

tuhſtoſchi fuggi bohjâ gahjuſchi un lihbf 20 tuhſ-
toſchi zilweki juhregſ wilnôs noſſihkuſchi. Tiffai
pee Danſku-Walſts juhremallahm 250 kuaggi ſlih-
kuſchi un 2500 zilweki gallu dabbujufchi!

Eekſch laimes ne buhs leynam palikt,
ſtabſts.

Deewſ daſchu reiſi jaw ſchimt paſaulê pa-
augſtina zilwekus no ſemmigas kahrtas, ja
tee farou gudru prahtu un labbas ſinnaſchanas
us labbu warka un farou ſirdi no lepuibas farga.
Ehrmannis arraja behrns tappe no wezakeem
ſkohlâ ſubtihts, fur behrns ar preeku pee grab-
matahm ſpeeſchahs un to labbu ko noſſantjahs
labbi paturreja. Ehrmannis palikte gudrs un
tiffis wihrs, bet Tehwuſemine winnam ne wei-
zahs, tapehz us Engelenderu ſemmi aiſeedams,
tas tappe kâ gudrs un tiffis zilweks usnemts un
to wallobu eemahzijeos winnam tappe eekſch lee-
las teefas ſittehra amnats usdohts. Schê kâ
labs un gohbigſ wihrs turrejahs tâ, ka drihj no
weenas gohda weetas allaschim us augſtaku
eezeltſ, pehz galla no paſcha ſehnina kâ winna
padohmu deweis tappe usnemts. ſehninfch un
wiſſi augſti Kungi winnu mihleja. Weenâ
deenâ dauds augſti Kungi no winna us maltiti
ſaluhgti pee galda fehdeja. Us reiſi Ehrmanna
fullainis nahze Kungam paſazzih: ka ſweſch
wihrs ahra ſtahwedams ar winnu mekle runnaht.
Zulihſt Ehrmannis zehlehs un iſeedams wiſſch
paſinne farou brahli, ko dauds gaddôs ne bij
redſejis. — Schis bija apgehrbts kâ Wahzſem-
mes arraja wihrs ſliktâs drehbês. Ehrmannis
lohti eepreezehts, apkâmpj un butſcho farou
brahli, winnam rohku ſneeds un to eekſch leelas
iſtabas eewedams, fur tee weeffi pee galda ſehſch,
ſakka: Schis irr mans brahliſ, gan no ſemni-
gas kahrtas bet gohbigſ un tiffis wihrs. Zulihſt
tee Kungi zehlahs winnu apſweiznadami, tam
rohku fratidami un to augſtaku weetu pee galda
dohdami. — Schee ſtabſti mahza, ka ne buhs
ſarvus nabbagus raddus nizzinahſ, kad Deewſ
mihſ pa-augſtina un eekſch laimes leef dſihwoht.
Lai iſweens peemima, ka lepnſ prahtſ ne tahſ
no pohſta un ka Deewſ tohs lepnus no winnu
augſteem krehſſeem grabſch, bet teem paſemni-
geem Wiſſch dohd ſchehlaſiibu.

Teefas fluddinaſchanas.

No Jaunas-pils Pagasta-teefas wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee Jaunas-pils ſaimneeka Kaulaina Zirgen, kas ſawas mahjas nodohd, ne warredams wairs par ſaimneeku tannis mahjas buht, ar ſcho Teefas fluddinaſchanu un ſafauſſchanu tohp aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 1mo Juhni mehneſcha deenu pee ſchihſ Pagasta-teefas teizahs. Jaunas-pils Pagasta-teefas, tanni 8ta Mai 1822. (1)

Eillau Janne, Pagasta-Wezzakais.

J. W. C. Meyer, Pagasta-teefas ſtrihweris.

No Jaunas-pils Pagasta-teefas wiſſi tee, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas pee Jaunas-pils ſaimneeka Tſchabbu Zirgen, kas ne ilgi ar nahwi nogahjis, ar ſcho Teefas fluddinaſchanu un ſafauſſchanu tohp aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 1mo Juhni mehneſcha deenu pee ſchihſ Pagasta-teefas teizahs. Jaunas-pils Pagasta-teefas, tanni 8ta Mai 1822. (1)

Eillau Janne, Pagasta-Wezzakais.

J. W. C. Meyer, Pagasta-teefas ſtrihweris.

Gaiſchu behrs ſirgs, kas 6 gaddu wezs, no widdiſchſiga auguma un bes zittahm ſihnehm tanni 6ta Mai ſche tappis nodohs. Schis ſirgs preeſch kahdu laifu pee Mihjorges (Neuz Sorgen) Paſſeru mahjahm peeklihds. Tas kam peederr ſche teek aizinahs, lai ar peenah kamahm parahdiſchanahm ka wiinna ſirgs effoht, wiſſwehlaki lihds 12tu Juhni mehneſcha deenu ſchi gadda pee Barberes. Pagasta-teefas peeteizahs, ja ne tad ſchis ſirgs Pagastalahdei par labbu taps pahrdohs. Barberes, tanni 12ta Mai 1822. (3)

Us Teefas ſpreſchanu,

Ruhn,

Pagasta-teefas ſtrihweris.

Zittas fluddinaſchanas.

Kad dauds no teem pee Jaunas-Muiſchas, Kandawas aprinki, peederrigeem ſemmes laudin, preeſch kahdeem mehneſcheem aiſgabjuſchi un lihds ſchim naw atpakkal nahkuſchi, tad winni no ſchihſ jaunas Muiſchas-Waldiſchanas taggad tohp ſafauſti, bes bailehm us ſawahm mah-

jahm atpakkal greest, un ſawu wezzu buhſchanu usnemt; turklabt ikkats tohp pamahzibts, ſchohs laudis wairs pee ſewim ne paturreht. Jauna-Muiſcha, tanni 12ta Mai 1822. (2)

F. Linde no Lihwes-Muiſchas,
ka Jaunas-Muiſchas aiſſtahwetais.

Dohbelē tas nams Nr. 12 ar plawu no 20 weſumeem, ar kohku dahrsu, kur ittin labbi kohki eekſcha, ar zitteem dahrſeem un ar maſu dibki preeſch ſiwim, ar klehti, wahguhſi, ſirgu ſtalli un lohpu kuhthim irr pahrdohdams. Kam ſiftu pirkt lai eet pee ta kam tas nams peederr, jeb lai grahmatu Paſta-namnā Nr. 5., pee Etengela Kunga par to teizahs. (2)

Tanni nakst no 8tas us 9tu Mai ſchi gadda, tam Jaun-Zelgawas aprinki pee Lindes-Muiſchas peederrigam ſaimneekam Deſſchua Andreiſjam, diwi ſirgi noſagti. Weens irr ſarkans ſirgs, 8 gaddu wezs, ar garu bleſſi peerē un maſu ſalnu ſpaltu wirs mugguru un kruſtu. Ohtrs ſarkana kehwe, 1ta gadda, arri ar bleſſi peerē. Abbi ſirgi no widdiſchka auguma. Kas ſchohs ſagtus ſirgus atſkappe, dabu deſinit Sudraba Rubbulus. (1)

No Kinku-Muiſchas (Albauſhoff bey Irmezlan) Zihrulu mahjahm 12tu Mai iſeiſoht diwi ſirgi noſagti; weens irr dunſch rippainſch, 9 gaddu wezs; ohtrs behru pahs, 7 gaddu wezs. Kas no ſcheem ſirgeem kahdu taiſnu ſinnu warrehs doht, tas labbu pateizibas maſu dabbuhs. (2)

Weena bruhna muſcheina putnu kumma, ar bruhnahm auſim un weenu bruhnu plekki us kruſtu, no Nerretes-Muiſchas preeſch 6 neddelahm irr paklihdusi; kas Muiſcha jeb zaur Latweeſchu Alwiſehm ſinnu dohs, tas dabbuhs labbu pateizibas naudu. (1)

Iſd ahwaſchanas:

Etrutteles-Muiſcha, jaunas Pils Kirſpehit, us ſcheem nahkoſcheem Zahneem ſauzamas gohwis us diwojem Polwekkem (lohpu-mui-

schalm) us arrenti irr dabbujamas. Par
 iffatru gohwi tam arrentes nehmejäm jamakfa
 6 Rubbuli Sudraba par gabdu un if 3 mehne-
 schös jamakfa us preekschu; no 4 gohwi un Mut-
 schai I telfch janodohd; preeksch iffatru gohwi
 un waiffas bulli tohp dohti 2 birkawi feena un
 tee peeclahjami falmi un pellus. Zif tas arren-
 tes-nehmeis eeksch diputatu dabbuhs, fä arri
 tabs zittas funtraktes sinnas pee Muifchas-
 Waldifchanas warr iskläufchinahrt. (3)

Schufftes-Muifchä us nahfoscheem Jahneem
 1822, tas Basnizas-frohgs us leelu Nihges

un Zelgawas zellu, us wairak gaddeem us ar-
 renti irr dabbujams. Schufftes-Muifchä par
 scho Krohgu wiffu fas waijaga warr dabbuht
 sumahrt. (3)

Deenestu laufchu meklefchana.

Zauns puifis lihds 14 gaddeem wezs, tohp
 meklehts par istabas puifi jeb fullaini, un tohp
 fohlihts schim puifim ne ween drehbes un loh-
 ni doht, bet winnu arridsan eeksch laffifchanas
 un rakfifchanas mahziht. Veenahkamas sin-
 nas irr dabbujamas Dohbelé pee Daktera-
 kunga Otto. (1)

Kreewu Papihry un Sudraba naudas tirgus.

Nihgē tanni gta Mai.

	Papihru nauda.
Weens Sudraba Rubbuls geldeja	3 Rub. 82 Kap.
— jauns Dahldeis malfaja I Rub. 34 Kap. Sudr.	5 = 12 =
— Rubbuls un 30 Kap. Sudr. stahweja lihds	5 = — =

Vehz fchi Kreewu naudas tirgus labbiba tanni paschä deenā
 tappe malfata.

	Sudraba nauda.
Par weenu puhru rudsu	I Rub. 24 Kap.
— — puhru fweeschu	— = — =
— — puhru meeschu	I = 4 =
— — puhru meeschu = putrainnu	— = — =
— — puhru auju	— = 65 =
— — puhru fweeschu = miltu	2 = 61 =
— — puhru bihdeletu rudsu = miltu	— = — =
— — puhru rupju rudsu = miltu	I = 30 =
— — puhru firnu	— = — =
— — pohdu Drujanes kannepu	I = 57 =
— — pohdu Drujanes limnu no 1mas surtes	2 = 22 =
— — pohdu Drujanes limnu no 2tras surtes	I = 89 =
— — pohdu Drujanes limnu no 3fchas surtes	I = 52 =

50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbuls, un Warra nauda stahw ar
 Papihres naudu weenā malfā.

Den Druck genehmiget, von der Einführungscommission dazu beauftragt, der

Staatsrath Necke.